

Direktoratet for byggkvalitet
Postboks 8742 Youngstorget
0028 OSLO

Trondheim, 10.02.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/11072

Saksbehandler:
Trude Norevik

Forslag til ny byggt teknisk forskrift (TEK17) - Høringsuttalelse fra Miljødirektoratet

Miljødirektoratet mener det er behov for virkemidler som sikrer at EUs materialgjenvinningsmål for bygg- og anleggsavfall nås. Det mest aktuelle virkemiddelet er å øke kravet til kildesortering i byggt teknisk forskrift.

I NOU 2015:16 om overvann i byer og tettsteder foreslo overvannsutvalget visse endringer i byggt teknisk forskrift § 7-2 og § 15-7. Miljødirektoratet mener disse endringsforslagene bør tas inn i TEK17.

Miljødirektoratet mener at grense for partikkelutslipp fra vedfyring bør senkes fra 10 g/kg ved til 5 g/kg, i separat prosess for dette.

I bestemmelsen om grunnforurensning bør henvisning til forurensningsforskriften kapittel 2 opprettholdes.

Det vises til e-post av 10. november 2016 med forslag til ny byggt teknisk forskrift (TEK17). Miljødirektoratet har følgende høringsinnspill:

Til § 7-2. Sikkerhet mot flom og stormflo og § 15 - 8. Utvendig avløpsanlegg med ledningsnett.

Overvann og drensvann

Bortledning av overvann bør skje på en trygg måte slik at byggverk og installasjoner nedstrøms ikke blir skadet. Forslaget til TEK17 omtaler dette hensynet i forslag til ny § 15-8 pkt 2. Det er imidlertid uklart hva som menes med oversvømmelse, ulempe og dimensjonerende regnintensitet. Alt vann på bakken er ikke et problem. Bestemmelsen vil derfor være vanskelig å følge opp så lenge det er uklart hva som er dimensjonerende regnintensitet. Miljødirektoratet ønsker i denne sammenhengen å vise til NOU 2015:16 om overvann i byer og tettsteder. Overvannsutvalget har konkretisert rammen for hva som er dimensjonerende regnintensitet for skader som følge av overvann i forslag til ny § 7-2 i TEK10. Utgangspunktet for utvalgets forslag er sikkerhetsklassene som allerede er satt for flom og stormflo i TEK10 § 7-2. Disse sikkerhetsklassene er allerede godt innarbeidet i forvaltningen. I tillegg er de egnet for overvann, fordi det kan være vanskelig å skille hva som er overvann og flom. Utvalget anbefaler at § 7-2 utvides til å inkludere overvann. Miljødirektoratet

støtter utvalgets forslag til endring i TEK10 § 7-2. Ny overskrift til § 7 - 2 bør lyde: Sikkerhet mot flom, stormflo og overvann.

I tillegg bør det presiseres i ny § 7-2 tredje punktum at sikkerhetsklassene i eksisterende bebyggelse må opprettholdes eller forbedres ved behov, også ved klimaendringer. Miljødirektoratet støtter derfor også utvalgets forslag til endring i TEK10 § 7-2 tredje ledd: Første og annet ledd gjelder tilsvarende for stormflo og overvann. Sikkerhetsklasser for nedstrøms bebyggelse skal ivaretas. Ved planlegging skal beregnede verdier for fremtidig havnivå og nedbør benyttes.

Til § 9-3 Forurensning i grunnen

Miljødirektoratet mener det er hensiktsmessig å beholde henvisning til forurensningsforskriften, kap. 2 i TEK 17, § 9-3. Mange tiltakshavere er ikke kjent med hva det innebærer å "undersøke om det finnes grunnforurensning", eller de krav lovverket stiller til håndtering av dette ved bygg og gravesaker.

Oppdagelse av forurenset grunn innebærer en betydelig miljøbelastning, når forurensning oppdages etter at gravingen har startet, sammenlignet med om det undersøkes og planlegges for i forkant av oppstart. I tillegg så innebærer dette store ekstra kostnader, for tiltakshaver så vel som samfunnet som helhet. Håndtering av slike saker leder til mer byråkrati og mindre kostnadseffektive og miljøvennlige tiltak.

Vi mener derfor at det er gode grunner til å la henvisning til forurensningsforskriften kap. 2 stå i TEK 17 §9-3.

Til § 9-8 Avfallssortering

Miljødirektoratet foreslår økt krav til kildesortering av avfall.

EUs rammedirektiv om avfall stiller krav om at medlemslandene skal oppnå 70 % materialgjenvinning av bygg- og anleggsavfall innen 2020. Direktivet er tatt inn i EØS-avtalen. I 2014 rapporterte Norge om 61 % materialgjenvinning. I denne rapporteringen er det noen typer anleggsavfall som ikke inngår, og det er stor statistisk usikkerhet. Basert på dagens avfallsmengder må det årlig materialgjenvinnes over 200 000 tonn mer bygg- og anleggsavfall enn i dag, om Norge skal nå det gjeldende målet for 2020.

Årsakene til at vi fortsatt ligger under målet for materialgjenvinning i 2020 er flere. Eksempelvis har Norge i liten grad løsninger for materialgjenvinning av treavfall, som er en betydelig avfallsfraksjon. I tillegg havner en del avfallstyper som kan materialgjenvinnes i restavfallet. I dag er kildesorteringskravet på 60 % i byggeteknisk forskrift lavere enn EUs materialgjenvinningsmål, og TEK 10 stiller ikke krav om at sortert avfall skal materialgjenvinnes. For noen avfallstyper er det mer kostbart å levere avfall til materialgjenvinning enn å sende avfallet til forbrenning eller deponering, og dette bidrar til at en del kildesortert avfall ikke materialgjenvinnes.

For å nå EU-målet er det først og fremst nødvendig å øke kildesorteringen og innføre tiltak som sikrer økt materialgjenvinning av kildesortert avfall som energiutnytted eller deponeres i dag. Ifølge SSB ble det generert omtrent 320 000 tonn restavfall fra bygge- og riveprosjekter i Norge i 2014. Kunnskapen om sammensetning av dette restavfallet er mangelfull, men rapporter viser potensial

for økt materialgjenvinning av bl.a. treavfall, gips, metaller, mineralull og papp, som kastes i restavfallet i dag.

Miljødirektoratet mener det er behov for virkemidler som sikrer at det gjeldende EU-målet nås. Det mest aktuelle virkemiddelet er å øke kravet til kildesortering i byggeteknisk forskrift. Kildesortering gir renere og større volumer av avfall som kan materialgjenvinnes enn sentralsortering av restavfallet. Det er også mindre fare for innblanding av farlig avfall og smuss, som kan forringe kvaliteten eller føre til helseskade og spredning av prioriterte miljøgifter. Erfaringer tyder på at virksomheter som har innarbeidet kildesortering av avfall i sine bygge- og riveprosjekter, klarer å oppnå rundt 80 % kildesortering under normale omstendigheter.

For å nå forpliktende EØS-mål vil det trolig bli nødvendig med krav om at visse typer utsortert avfall skal materialgjenvinnes og krav om at avfallet håndteres på en måte som muliggjør materialgjenvinning. Miljødirektoratet må i samarbeid med Klima- og miljødepartementet vurdere om slike tilleggskrav skal stilles i avfallsregelverket.

Til § 9-10. Utslippskrav til vedovner

Miljødirektoratet har deltatt i referansegruppe for regelverksutvikling for TEK 10 § 9-10 (utslippsgrense for vedfyring) som DIBK har vært ansvarlig for, høsten 2016. Vi har forstått at DIBK har valgt å gjennomføre en separat prosess for å vurdere endringer i regelverket for utslippsgrenser fra vedfyring, og at dette eventuelt vil gjennomføres på et senere tidspunkt.

Miljødirektoratet oppfatter at grense for partikkelutslipp fra vedfyring bør senkes fra 10 g/kg ved til 5 g/kg, og at dette tas inn som endring i TEK 17 så snart DIBK mener dette lar seg gjennomføre på en hensiktsmessig måte.

Til § 15-7. Utvendig vannforsyningsanlegg med ledningsnett.

Miljødirektoratet mener overvannsutvalgets forslag til endringer i § 15-7 er viktig forutsetning for å hindre tilbakeslag, og bør tas inn i TEK17. Dette vil formalisere dagens praksis.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Bjørn Bjørnstad
avdelingsdirektør

Toril Grønningsæter
fungerende seksjonsleder

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet Postboks 8013 Dep 0030 OSLO